

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/26/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717211907
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6717211907.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v spore žalobcov 1/ Ing. Y. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., U. XXXX/XX, 2/ Bc. C. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., U. XXXX/XX, obidvaja právne zastúpení Mgr. Martin Čižmár, advokát, so sídlom Banská Bystrica, Československej armády 1617/24 proti žalovaným 1/ U.. W. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., M. R. X. XX, 2/ C.. L. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., U. XXX/X, obidvaja právne zastúpení JUDr. Ivana Gajdošíková, advokátka, so sídlom Zvolen, Francisciho 1044/6, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 18C/43/2017 - 46 zo dňa 09.11.2017, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žalovaná 1/ a žalovaný 2/ majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej v texte aj „žalobcovia“) domáhali voči žalovaným 1/ a 2/ (ďalej v texte aj „žalovaní“) uloženia povinnosti zdržať sa pri výkone vecného bremena spočívajúceho v práve pešieho prechodu a prejazdu motorových vozidiel cez pozemok žalobcov 1/ a 2/ CKN parc. č. XXXX/XX v rozsahu vyznačenom v geometrickom pláne č. XXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX zapísaného v časti „C“ farchy listu vlastníctva číslo XXX, obec F., katastrálne územie E., ako aj mimo výkonu práv z vecného bremena všetkých úkonov a konaní presahujúcich rámec ich práv z vecného bremena, najmä pri každom jednotlivom výkone vecného bremena riadne uzamknúť bránu oplotenia slúžiacu na vstup do predmetu vecného bremena a neponechávať túto v neuzamknutom stave, neprenehávať tretím osobám kľúče od uzamykania brány oplotenia, neumožňovať vstup na pozemok N. parc. č. XXXX/XX tretím osobám za iným účelom než je riadny výkon vecného bremena, pri výkone vecného bremena neumožňovať vstup tretím osobám na pozemok N. parc. č. XXXX/XX bez osobnej prítomnosti a dozoru aspoň jedného zo žalovaných, bez výslovného súhlasu žalobcov neumožňovať vstup tretích osôb na pozemky vo vlastníctve žalobcov N. XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/XX susediace s pozemkom N. parc. č. XXXX/XX a nevykonávať na bráne oplotenia, jej častiach, ako aj na ďalších častiach oplotenia pozemkov N. parc. č. XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/XX a XXXX/XX zásahy alebo zmeny, následkom ktorých by bolo poškodenie ich funkčnosti alebo zníženie úrovne zabezpečenia a ochrany obydlia alebo iných vecí vo vlastníctve žalobcov.

2. D. súd pri posúdení návrhu žalobcov skúmal splnenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia a dospel k záveru, že nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu žalobcov nie je dôvodné. Žalobcovia sledujúc dočasnú úpravu pomerov medzi stranami, splnenie predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodňovali tým, že pri výkone práv vyplývajúcich z vecného bremena dochádza zo strany žalovaných k ich prekračovaniu a tiež k nedôvodným zásahom do vlastníckych a iných práv žalobcov. Okresný súd zistil, že medzi sporovými stranami v čase podania

návrhu na neodkladné opatrenie prebiehal na totožnom okresnom súde spor o výkon práv vyplývajúcich z vecného bremena.

3. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že neodkladné opatrenie je možné nariadiť len z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy právnych pomerov a potreby zamedziť zmareniu exekúcie. Zdôraznil, že zistený skutkový stav v čase rozhodovania súdu neodôvodňoval nariadenie neodkladného opatrenia, keď žalobcovia pre jeho nariadenie neosvedčili základné predpoklady, ktorými je nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu. Okresný súd považoval za preukázané, že vecné bremeno vzniklo v súlade so zákonom na základe písomnej zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 16.08.2002, uzavretej medzi právnymi predchodcami žalobcov ako povinnými z vecného bremena a žalovanými ako oprávnenými z vecného bremena. Vecné bremeno je zapísané na liste vlastníctva č. 998 a zaťažuje pozemok žalobcov parc. č. XXXX/XX, ku ktorému bolo zriadené právo pešieho prechodu a prejazdu motorových vozidiel a pozemok parc. č. XXXX/XX, ku ktorému bolo zriadené právo údržby a opráv uložených inžinierskych sietí v prospech vlastníkov pozemkov parc. č. XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/XX. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu tak svedčí žalovaným, ktorí sú podľa listu vlastníctva č. XXXX vlastníkmi pozemkov parc. č. XXXX/X, XXXX/XX a XXXX/XX a rodinného domu postaveného na parc. č. 1423/11. Okresný súd mal za to, že pokiaľ ide o konanie žalovaného 2/, ktorým žalobcovia odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia, ide o konanie, ktoré nevyplýva z vecného bremena, ale ide nanajvýš o zásah do vlastníckeho práva žalobcov. Okresný súd zároveň konštatoval, že žalobcovia sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia snažia obmedziť výkon práv žalovaných vyplývajúcich z vecného bremena, pričom obmedzenia uvedených práv sa domáhajú aj v konaní vo veci samej, vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 13C/24/2017. Dospel preto k záveru, že žalobcovia v konaní neosvedčili naliehavosť potreby úpravy pomerov medzi stranami a nepreukázali vážnosť ohrozenia ich práv. K uvedenému zároveň doplnil, že len konštatovanie žalobcov o prípadnom ohrození majetku, života a zdravia prípadným vniknutím tretích osôb do obydľia žalobcov bez osvedčenia reálnej dôvodnosti takejto obavy, nemôže byť postačujúce na operatívny zásah súdu do pomerov strán vo forme neodkladného opatrenia.

4. Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia. Namietali, že zo skutkových tvrdení aj z predložených dôkazov je zrejmé, že žalovaný 2/ si opakovane počínal ľahkomyselne, keď vedome svojim konaním vystavoval žalobcov hrozbe vzniku škôd na zdraví a na majetku a porušoval ich právo na nedotknuteľnosť obydľia. Napriek viacerým upozorneniam konal žalovaný 2/ nezodpovedne a opakovane porušil svoju prevenčnú povinnosť. Mali za to, že je daná dôvodná obava, že týchto konaní sa žalovaný 2/ bude dopúšťať aj v budúcnosti. Žalobcovia vytýkali okresnému súde, že sa s uvedenými skutočnosťami náležite nevysporiadal a v odôvodnení napadnutého uznesenia len stroho skonštatoval, že žalobcovia neosvedčili naliehavosť potreby úpravy pomerov medzi stranami sporu bez toho, aby jednotlivé dôkazy vyhodnotil jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti. Napriek tomu, že žalovaný 2/ v dňoch 02.10.2017 a 06.10.2017 prekročil práva vyplývajúce z vecného bremena, okresný súd mal tendenciu vzniknutú situáciu bagatelizovať ako vzájomné susedské schválnosti. V odvolaní žalobcovia namietali, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté uznesenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tiež namietali, že okresný súd svojim procesným postupom, kedy umožnil protistrane vyjadriť sa k návrhu na neodkladné opatrenie a o tomto návrhu následne nerozhodol v lehote 30 dní, znemožnil žalobcom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, respektíve, že konanie má inú vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalobcovia navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že nariadi neodkladné opatrenie v zmysle podaného návrhu.

5. V podaniach následne doručených okresnému súde žalobcovia doplnili, že konaním žalovaného 2/ (konkrétne prenechávaním kľúčov od brány tretím osobám a umožnením ich voľného pohybu na pozemkoch prislúchajúcich k rodinnému domu žalobcov) je reálne zasahované do ich práva na ochranu obydľia. Zopakovali, že žalovaný 2/ dlhodobým konaním vystavuje žalobcov hrozbe vzniku škôd na majetku a na zdraví, pričom zdôraznili, že práva vyplývajúce z vecného bremena, respektíve konanie osoby oprávnenej z vecného bremena musí mať svoje hranice.

6. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov uviedli, že výkon vecného bremena má byť spôsobilý aj pre tretie osoby, teda pre návštevy žalovaných, prípadne pre osoby doručujúce poštu. Z dôvodu, že k nehnuteľnostiam žalovaných je možné dostať sa jedine cez pozemky žalobcov, rovnako aj návšteva žalovaných musí zvoliť rovnakú trasu. Zdôraznili, že žiadny iný prístup k ich nehnuteľnostiam neexistuje.

Popreli tvrdenia žalobcov, že by nechali tretie osoby nekontrolovane sa pohybovať na pozemku žalobcov, respektíve, že by akokoľvek zasahovali do stavebných úprav žalobcov. Uviedli, že žalobcami zvolený spôsob pre zamykanie brány nie je spôsobilý na jej každodenné otváranie. Z charakteru vecného bremena pritom nie je možné, aby pri výkone práv z neho žiadali žalobcov ako povinných o súhlas na to, kto a kedy ich navštívi. Vecné bremeno tak, ako je zriadené, má komukoľvek umožniť jeho výkon za účelom dostupnosti nehnuteľností žalovaných. Poukázali na to, že žalobcovia majú svoju ochranu zabezpečenú priamo ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Nie je preto možné, aby pri každom vstupe návštevy, remeselníkov či poštárky, žalobcovia žiadali o nariadenie neodkladného opatrenia. Keďže výkon vecného bremena realizuje len žalovaný 2/, žalobcovia nie sú vo svojich povinnostiach z vecného bremena zaťažovaní nad prípustnú mieru. Zdôraznili, že situácia medzi stranami sporu nie je riešiteľná žiadnym iným spôsobom ako realizáciou vecného bremena. Zároveň uviedli, že pokiaľ okresný súd vyzval žalovaných na vyjadrenie k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nešlo o žiaden exces z právnej úpravy podľa Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte aj „CSP“), ale o postup súladný s ustanovením § 329 ods. 1 CSP.

7. Odvolaciemu súdu bola vec predložená na rozhodnutie o odvolaní žalobcov proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odvolací súd napadnuté uznesenie preskúmal v medziach podľa § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP (a contrario) napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci a uznesenie presvedčivo odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 234 ods. 2 CSP.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. V súlade s citovanými ustanoveniami CSP odvolací súd skúmal, či okresný súd na základe skutkových tvrdení žalobcov uvedených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a predložených dôkazov dospel k správneému záveru, že nie sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré predpokladá ustanovenie § 325 ods. 1 CSP.

11. Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní odvolací súd doplnil ďalšie dôvody.

12. Z ustanovenia § 325 ods. 1 CSP možno vyvodíť, že právna úprava týkajúca sa návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje popri nevyhnutnosti rýchlo a pružne vyriešiť vzniknutý stav, osvedčenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia. Civilný sporový poriadok predpokladá možnosť nariadenia neodkladného opatrenia v prípade potreby bezodkladnej úpravy pomerov alebo obavy z ohrozenia exekúcie. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia preto vyžaduje opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa žalobca domáha. Zároveň sa vyžaduje, aby právny vzťah alebo nárok bol ohrozený, pričom uvedené ohrozenie (subjektívne alebo objektívne) musí byť konkrétne a oprávnená strana ho musí osvedčiť.

13. Žalobcovia žiadajú nariadiť neodkladné opatrenie z dôvodu nimi tvrdenej bezodkladnej potreby úpravy pomerov strán sporu. Bezodkladná úprava pomerov v zmysle podaného návrhu mala spočívať v tom, že súd prvej inštancie uloží žalovaným povinnosť uzamykať bránu slúžiacu na vstup do predmetu vecného bremena, neponechávať túto v neuzamknutom stave, neprenehávať tretím osobám kľúče od brány, neumožňovať vstup na pozemok žalobcov tretím osobám za iným účelom než je riadny výkon vecného bremena a pri výkone vecného bremena neumožňovať tretím osobám vstup na pozemok žalobcov bez osobnej prítomnosti a dozoru aspoň jedného zo žalovaných. Je nespornou skutočnosťou, že žalovaným na základe písomnej zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 16.08.2002 vzniklo právo vecného bremena k pozemkom žalobcov. Vecné bremeno je zapísané na liste vlastníctva

č. 998 a zaťažuje pozemok žalobcov parc. č. XXXX/XX, ku ktorému bolo zriadené právo pešieho prechodu a prejazdu motorových vozidiel a pozemok parc. č. XXXX/XX, ku ktorému bolo zriadené právo údržby a opráv uložených inžinierskych sietí v prospech vlastníkov pozemkov parc. č. XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/XX. Oprávnenia z vecného bremena svedčiace žalovaným umožňujú týmto prístup k ich nehnuteľnostiam, ktoré sú evidované na liste vlastníctva č. XXXX ako pozemky parc. č. XXXX/X, XXXX/XX a XXXX/XX a rodinný dom postavený na parc. č. XXXX/XX. Žalobcovia v záujme ochrany svojich nehnuteľností a ostatného hnutelného majetku, osadili pred svoj rodinný dom bránu. Cez uvedenú bránu vstupujú na svoj pozemok nielen žalobcovia, ale aj žalovaní v rámci výkonu oprávnení vyplývajúcich z vecného bremena. Predovšetkým žalovaný 2/ uvedený prechod cez pozemky žalobcov denne využíva.

14. Žalobcovia nesúhlasia s tým, že žalovaný 2/ umožňuje vstup na pozemky žalobcov aj tretím osobám, po prechádzaní cez vstupnú bránu lemujúcu pozemok žalobcov ponecháva túto otvorenú a uvedeným konaním vystavuje majetok žalobcov nebezpečenstvu vzniku škôd. Tvrdili, že žalovaný 2/ koná nezodpovedne a porušuje tým prevenčnú povinnosť v zmysle ktorej by si mal každý počínať tak, aby predchádzal vzniku škody. V podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcovia poukazovali na to, že žalovaní prekračujú hranice práv plynúcich im z vecného bremena, pričom tieto práva by mali mať svoje hranice.

15. Podstatnou skutočnosťou pre záver, že napadnuté uznesenie okresného súdu je vecne správne je tá, že žalobcovia tvrdenia o tom, že konaním žalovaných im reálne hrozí škoda na majetku, respektíve na zdraví neosvedčili žiadnym konkrétnym správaním sa žalovaných. Z predložených listinných dôkazov vyplýva len tá skutočnosť, že žalovaný 2/ realizuje práva z vecného bremena, keď cez vstupnú bránu a pozemok žalobcov prechádza k svojim nehnuteľnostiam. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k návrhu na neodkladné opatrenie síce nepoprel, že v jednom prípade vstupnú bránu na pozemok žalobcov neuzamkol, z uvedeného ale bez ďalšieho nemožno vyvodzovať, že žalobcom vzniká škoda na ich majetku alebo na zdraví. Iba samotné tvrdenie, že žalovaný 2/ nezamyká vstupnú bránu na pozemok, ktorý je predmetom vecného bremena a prechod cezeň umožňuje tretím osobám neosvedčuje, že týmto konaním žalobcom hrozí, respektíve vzniká škoda na ich majetkových právach. Správny je tak záver okresného súdu, že len konštatovanie žalobcov o prípadnom ohrození majetku, života a zdravia prípadným vniknutím tretích osôb do obydľia žalobcov bez osvedčenia reálnej dôvodnosti takejto obavy, nemôže byť postačujúce na operatívny zásah súdu do pomerov strán vo forme neodkladného opatrenia. Odvolací súd zdôrazňuje, že pre vznik potreby neodkladnej úpravy pomerov strán nepostačuje iba pravdepodobná možnosť vzniku škody alebo inej ujmy. Žalobcovia neuviedli, v čom by mala uvedená škoda alebo ujma pozostávať, k akej škode, či ujme došlo. Nebolo osvedčené, že na pozemku žalobcov sa zdržiavali osoby neznáme žalovaným 1/ a 2/, alebo osoby, ktoré by mienili ohroziť, či poškodiť majetok žalobcov.

16. Odvolací súd v zhode s okresným súdom dospel k záveru, že medzi stranami ide o vzájomný, dlhodobý pretrvávajúci spor vyplývajúci zo susedského spolužitia a zároveň z výkonu práv z vecného bremena. Žalobcovia okrem tvrdených zásahov do výkonu vlastníckych práv žalobcov namietali aj voči samotnému rozsahu vecného bremena viažuceho sa k pozemku žalobcov. V tejto súvislosti na okresnom súde iniciovali spor týkajúci sa vecného bremena. Je nutné prisvedčiť argumentácii žalobcov, že aj výkon práv z vecného bremena musí mať svoje hranice. Odvolací súd ale zdôrazňuje, že pokiaľ žalobcovia opakovane namietali voči vstupu žalovaného 2/ a tretích osôb na ich pozemok, ide o výkon práv, ktoré žalovanému 2/ ako osobe oprávnenej z vecného bremena bezpochyby patria. Prejav vôle žalobcov, že nesúhlasia, aby žalovaní umožnili vstup na ich pozemky tretím osobám bez ich osobnej prítomnosti a dozoru je pre navrhovaný zásah do práv z vecného bremena a ich obmedzenie, nedostatočný. Okresný súd správne konštatoval, že žalobcovia neosvedčili naliehavosť potreby úpravy pomerov medzi stranami a nepreukázali vážnosť ohrozenia ich práv.

17. Nad rámec dôvodov uvedených v napadnutom uznesení súd dopĺňa, že obmedzením prechodu tretích osôb cez pozemok žalobcov by bolo neprimeraným spôsobom zasiahnuté do práv z vecného bremena. Žalovaní majú okrem iného právo na poskytnutie neodkladnej zdravotnej starostlivosti, prípadne na využívanie poštových služieb, s ktorými službami je nepochybne spojený vstup tretích osôb cez pozemok žalobcov. Zo spisu totiž vyplynulo, že prístup k pozemkom žalovaných je možný jedine prechodom cez pozemky žalobcov.

18. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že návrh bol v celom rozsahu nedôvodný vo vzťahu k žalovanej 1/, ak z obsahu spisu bez pochyb vyplýva, že k žalobcami tvrdenému porušovaniu práv z výkonu vecného bremena zo strany žalovanej 1/ vôbec nedochádza.

19. Žalobcovia tiež namietali, že okresný súd pred rozhodnutím o návrhu na neodkladné opatrenie umožnil žalovaným vyjadriť sa k tomuto návrhu. Uvedený procesný postup označil za „exces od určeného procesného postupu“. S argumentáciou žalobcov sa možno stotožniť najmä v tom, že v konaní o neodkladnom opatrení platí osobitný procesný postup, kedy súd nemusí striktné dodržať všetky ustanovenia CSP inak platné pre kontradiktórny civilný proces. Príkladom je ustanovenie § 329 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého môže súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Z uvedeného ustanovenia ale nepochybne vyplýva, že súd rovnako môže pred svojim rozhodnutím vykonať výsluch strán, žiadať ich vyjadrenie a dokonca má možnosť nariadiť aj pojednávanie. Nejde o žiadne procesné zvýhodňovanie protistrany, ako sa mylne domnieva žalobca ale procesný postup, ktorý je súladný so zákonom. Pokiaľ žalobca namietal, že okresný súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nerozhodol v zákonnej lehote 30 dní, uvedené nemalo žiaden vplyv na vecnú správnosť vydaného uznesenia. Dodržanie resp. nedodržanie uvedenej lehoty nespadá do preskúmvavej činnosti odvolacieho súdu.

20. Odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil, stotožňujúc sa v celom rozsahu s jeho odôvodnením (§ 387 ods. 2 CSP).

21. Žalovaní boli v odvolacom konaní úspešní a preto im odvolací súd podľa § 396 ods. 1 s použitím § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa toto konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané v čas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).